

Suburbanizacja jako czynnik zmian przestrzennego zróżnicowania zachowań reprodukcyjnych w Polsce w XXI w.

Piotr Szukalski

Instytut Socjologii UŁ

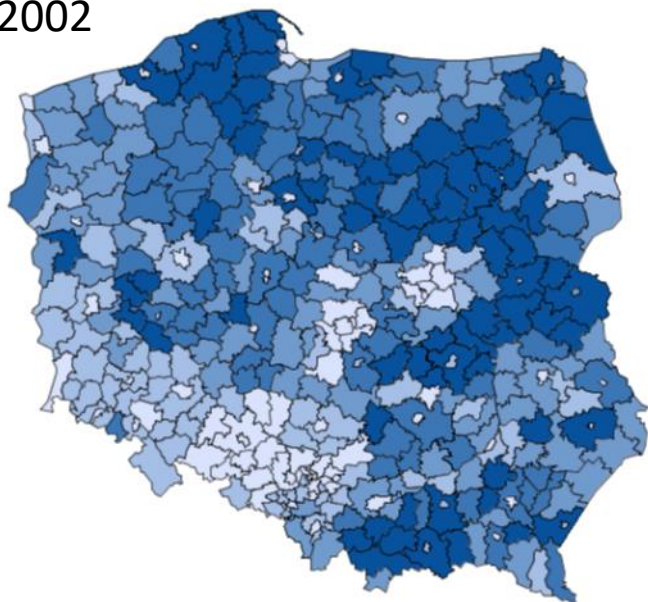
piotr.szukalski@uni.lodz.pl

Cel

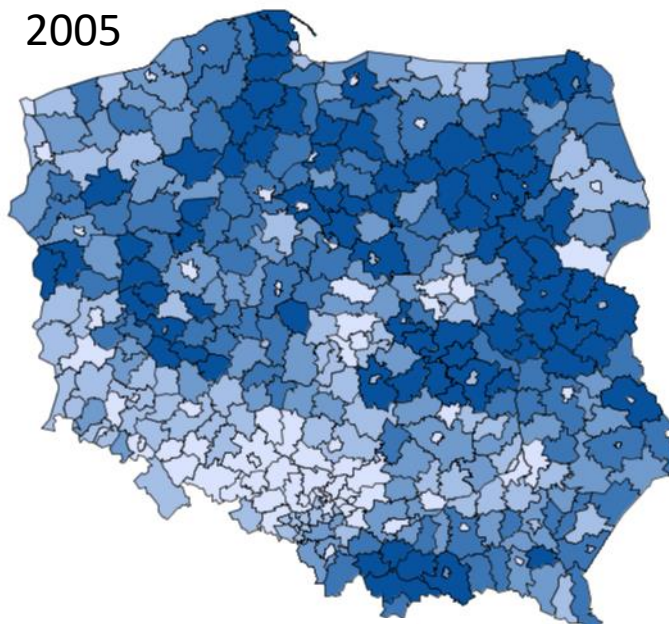
- Sprawdzenie, czy w świetle danych statystycznych, bazujących na ludności rejestrowanej, można mówić o podobieństwie podmiejskich zachowań rozrodczych do zachowań wielkomiejskich.
- Badany obszar – suburbia 5 największych miast – Warszawy (legionowski, nowodworski, miński, otwocki, piaseczyński, pruszkowski, warszawski zachodni, wołomiński), Krakowa (krakowski, proszowicki, wielicki), Łodzi (brzeziński, łódzki wschodni, pabianicki, zgierski), Wrocławia (średzki, trzebnicki, wrocławski), Poznania (poznański)

Współczynniki diety teoretycznej – podział na kwintyle

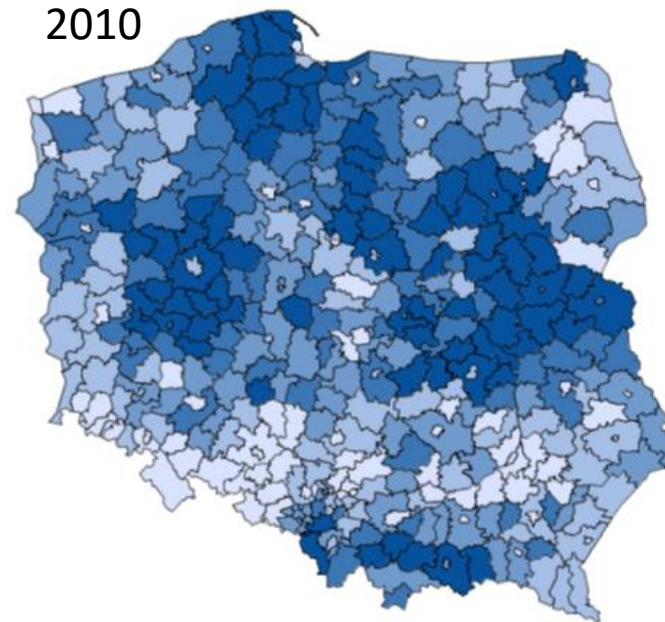
2002

2005

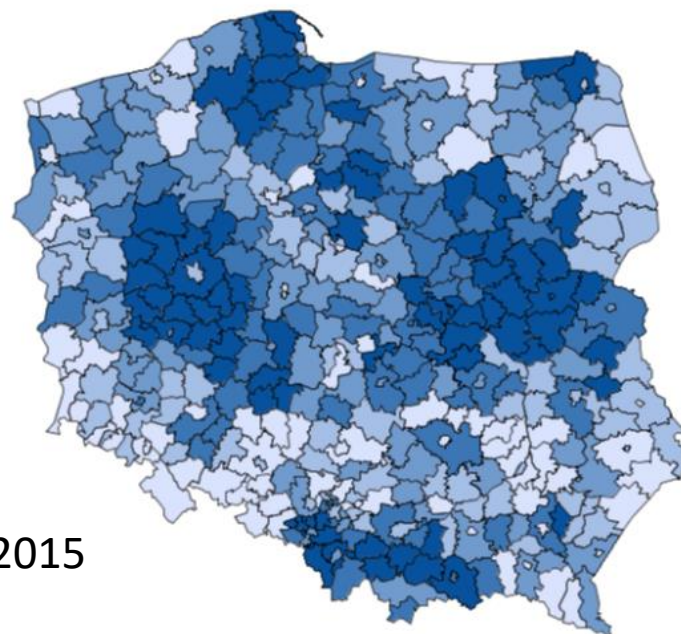

2010

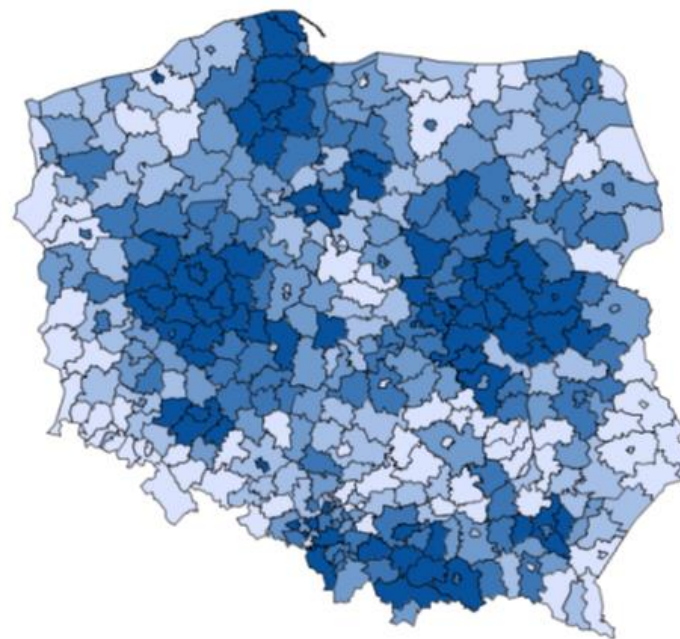

Źródło: Baza GUS
Demografia

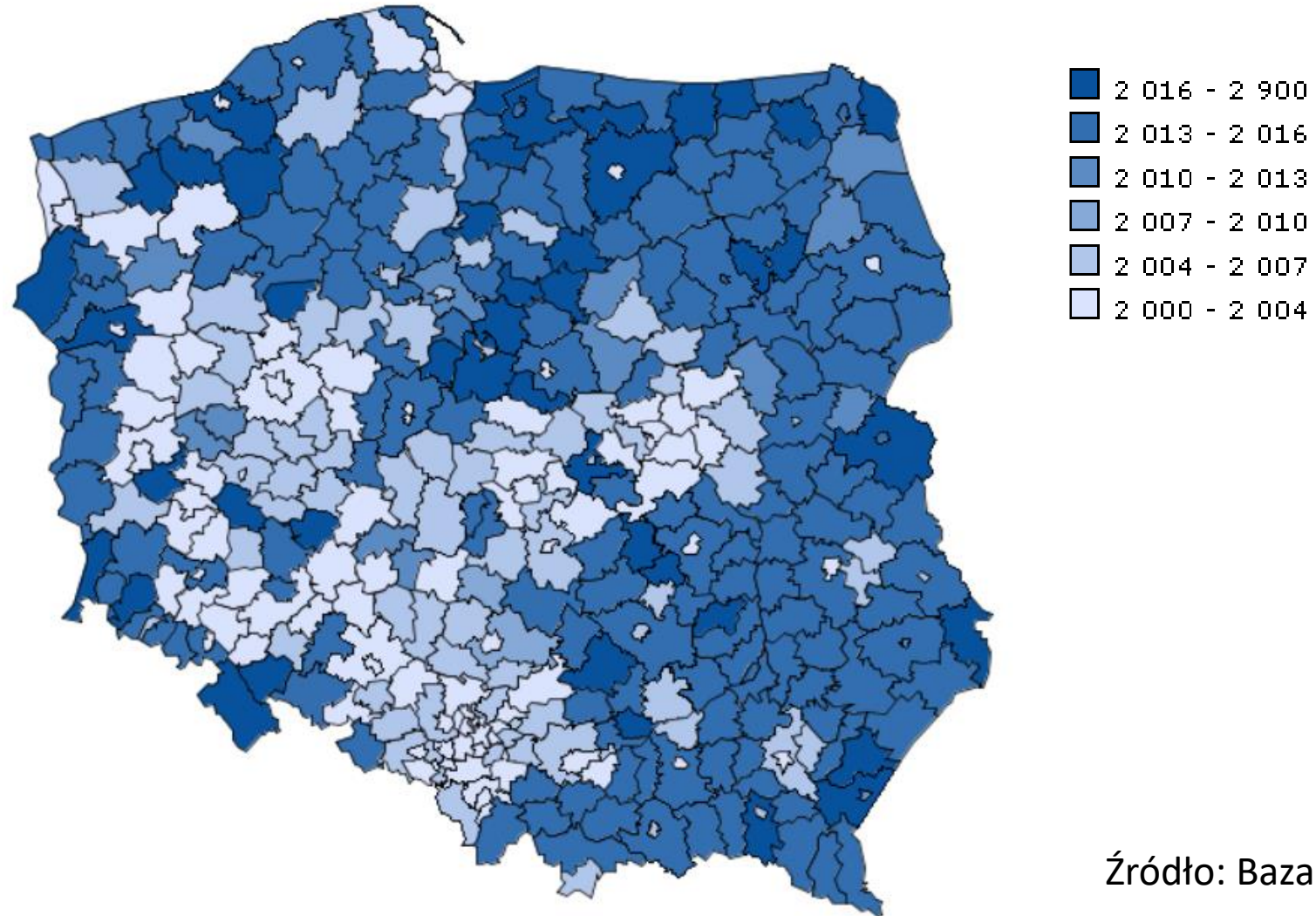
2015

2019

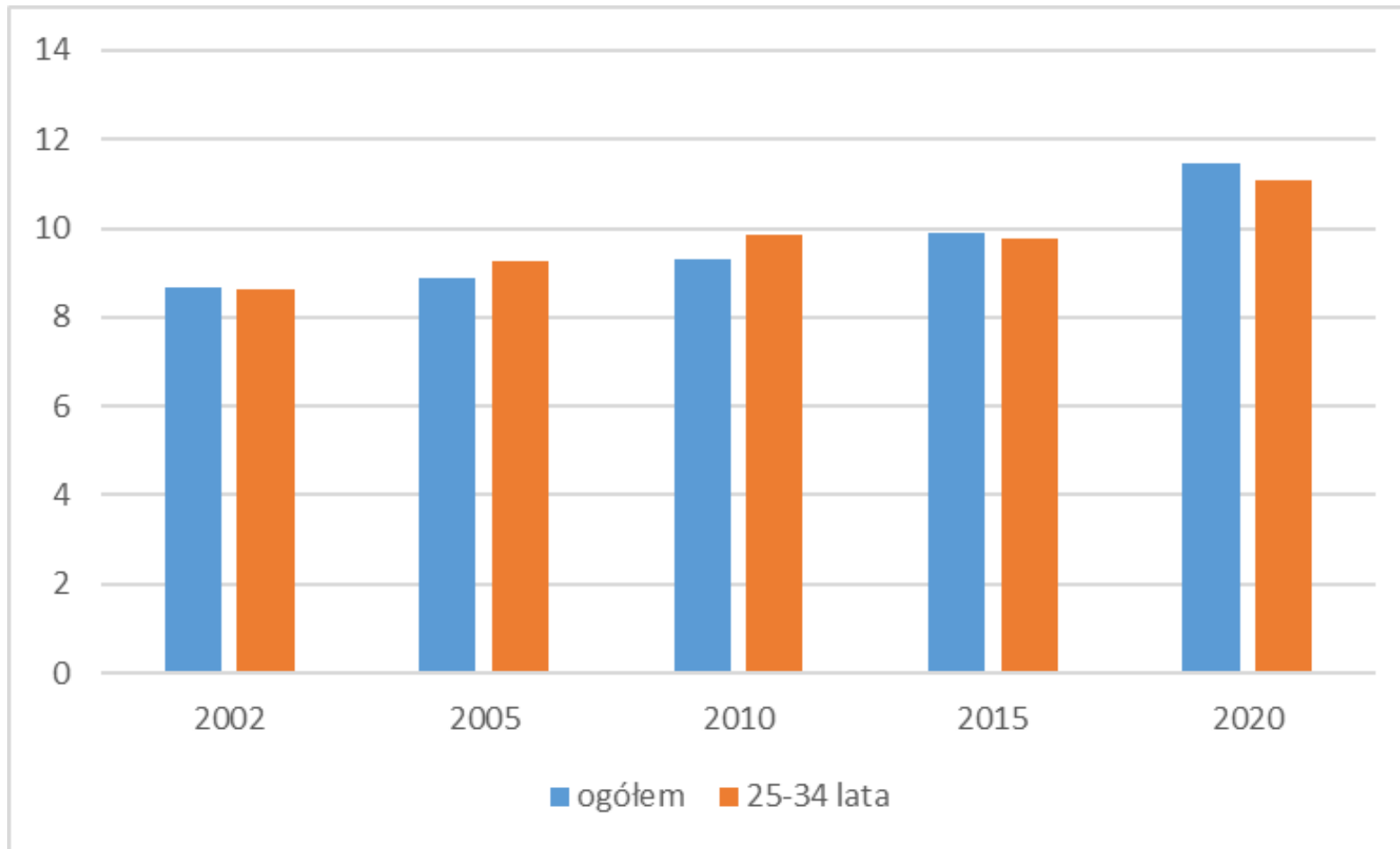

Rok osiągnięcia najniższej wartości współczynnika dzietności według powiatów

Źródło: Baza GUS Demografia

Udział kobiet w wieku rozrodczym zamieszkujących wiejskie suburbia 5 największych miast wśród mieszkanek wsi, 2002-2020

Źródło: Baza GUS Demografia

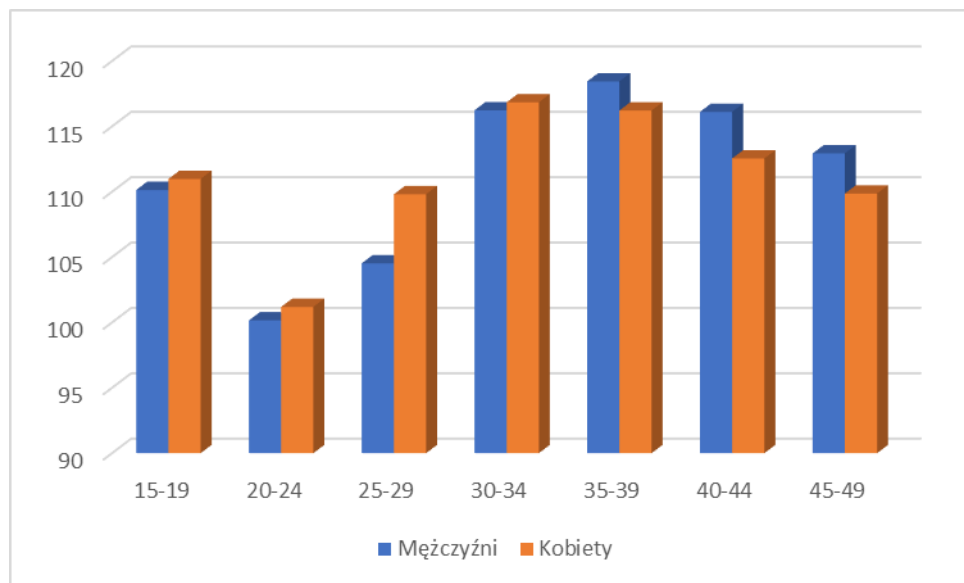
Wiarygodność danych

Dane odnośnie do ludności zarejestrowanej (liczba ludności, rzeczywisty stopień feminizacji obszarów metropolitalnych)

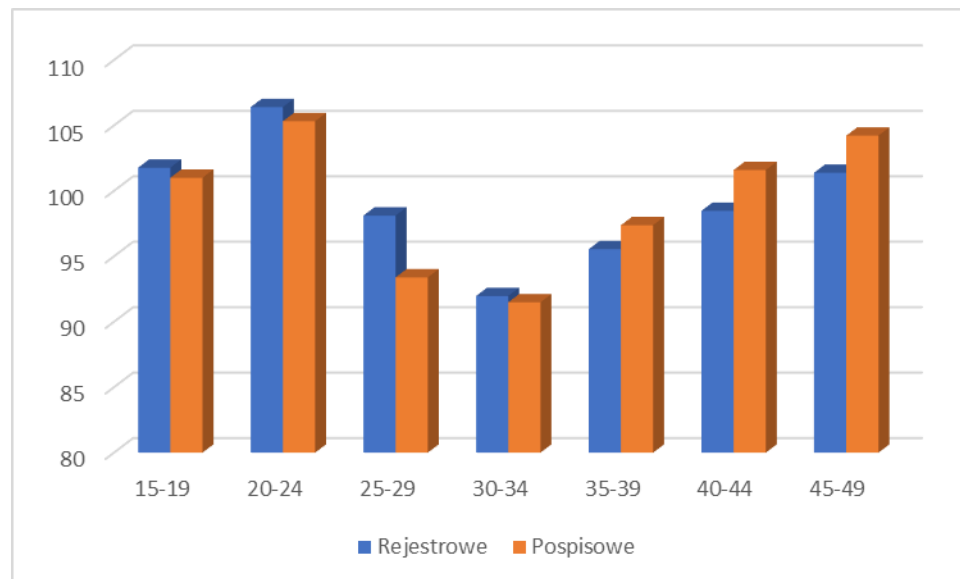
Wpływ migracji selektywnych (odmienny dla miast i terenów podmiejskich?)

Odmienny timing zmian kalendarza płodności?

Wiarygodność danych

Dane spisowe 2021 a dane rejestrowe
31.06.2021 na przykładzie powiatu
wrocławskiego

Częstkowe współczynniki maskulinizacji
w powiecie wrocławskim

Źródło: BDL GUS

Wiarygodność danych

Dane odnośnie do ludności zarejestrowanej (liczba ludności, rzeczywisty stopień feminizacji obszarów metropolitalnych)

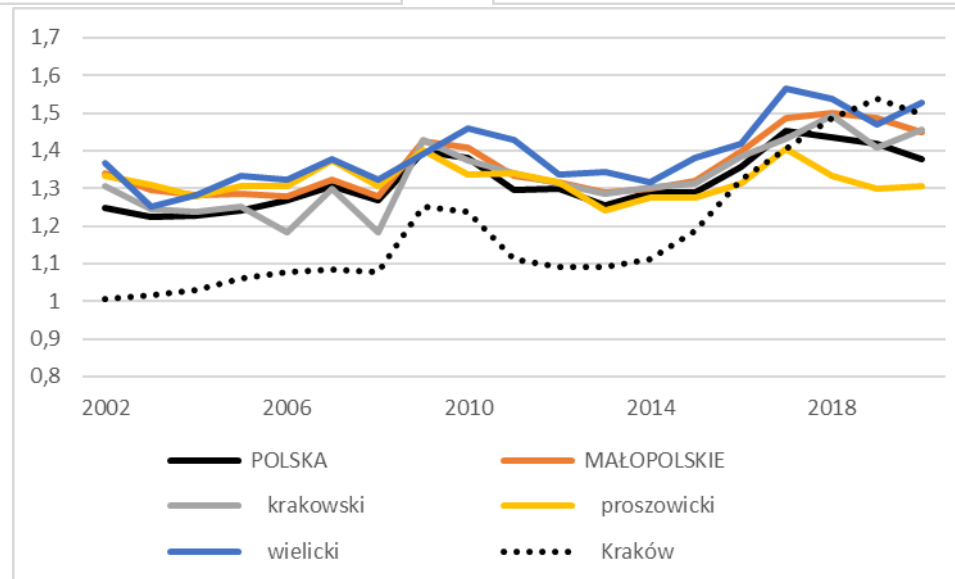
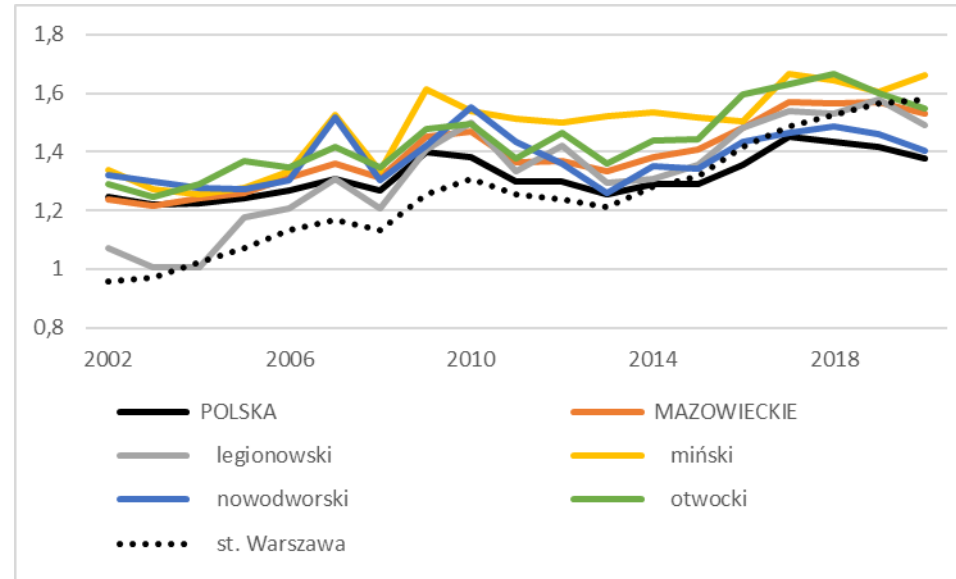
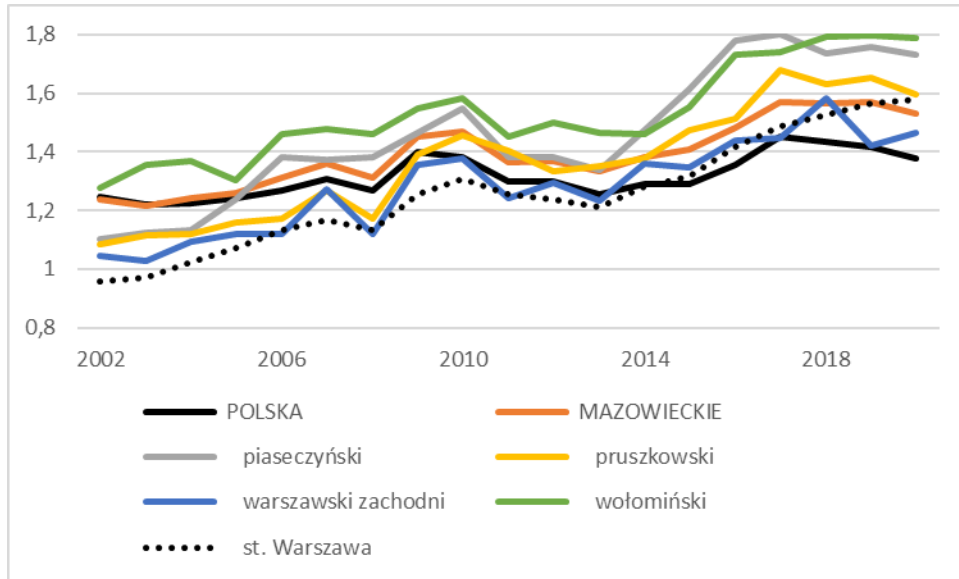
Wpływ migracji selektywnych (odmienny dla miast i terenów podmiejskich?)

Odmienny timing zmian kalendarza płodności?

Oczekiwane rezultaty

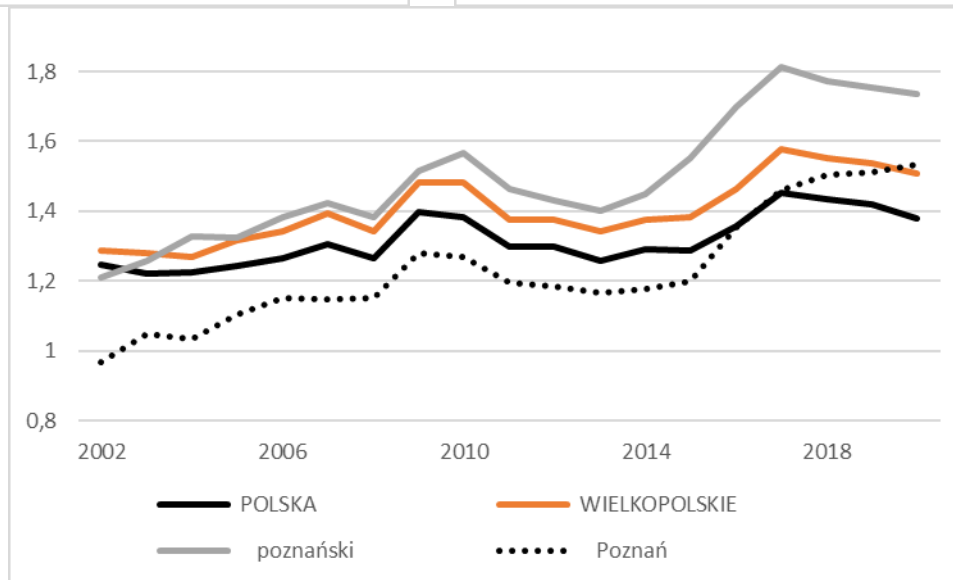
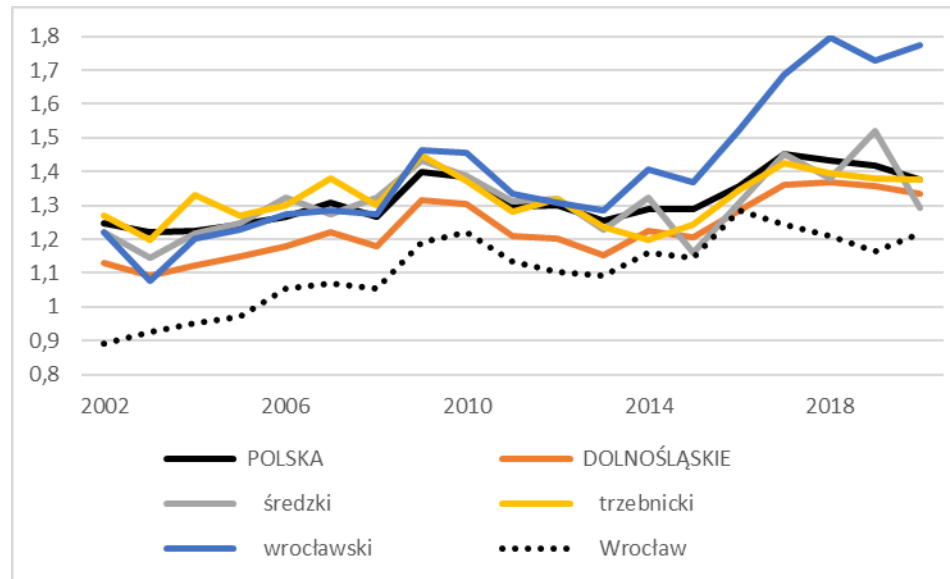
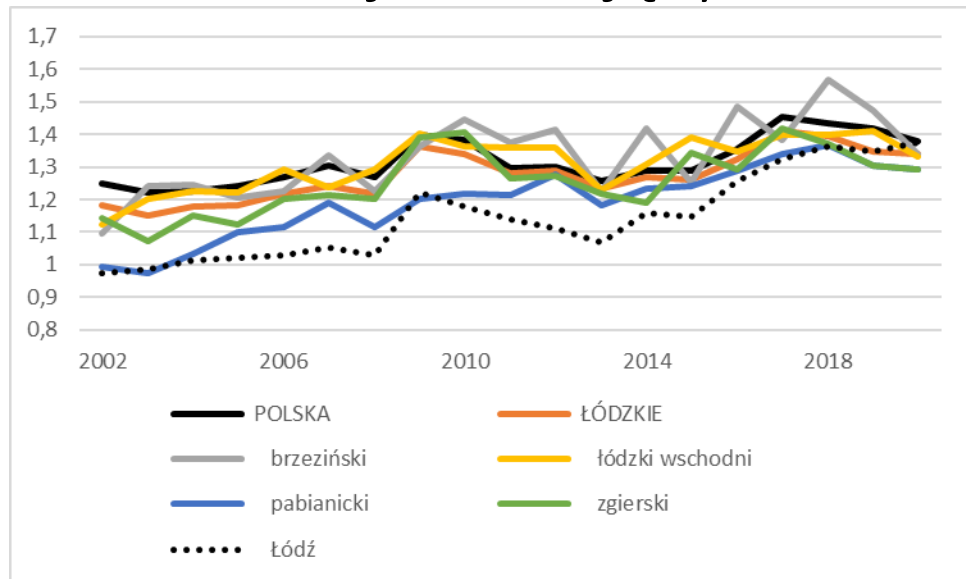
- 1) Podobieństwo ewolucji współczynników diety w wielkich miastach i na terenach suburbii
- 2) Wyższy udział urodzeń wyższej kolejności na suburbiach jako efekt selektywnych migracji
- 3) Wysoki udział późnego macierzyństwa, choć z nieco innych powodów.
- 4) Wysoki (wyższy niż dla Polski), choć niższy niż w wielkim mieście udział urodzeń pozamałżeńskich.

Współczynniki diety w największych polskich miastach i na terenach je otaczających w latach 2002-2021

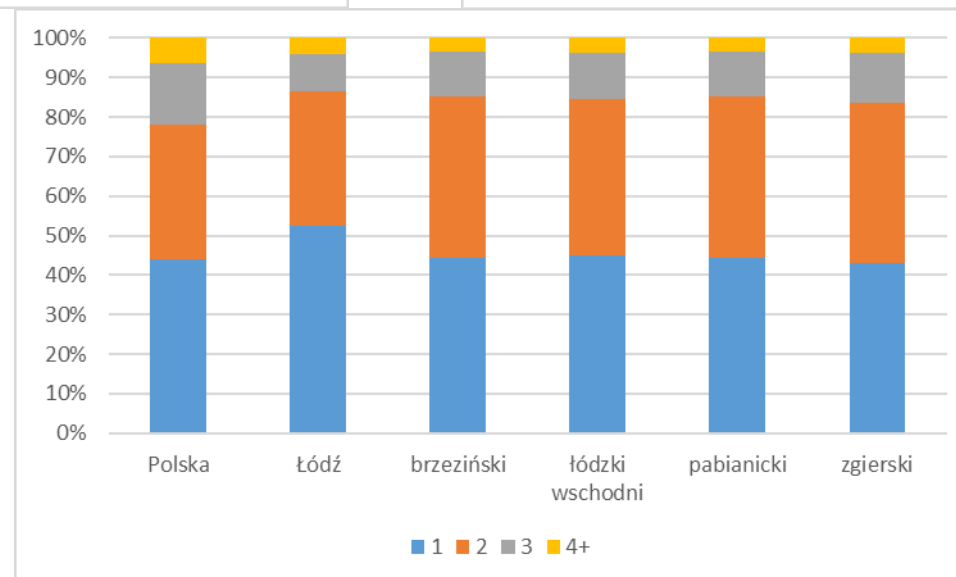
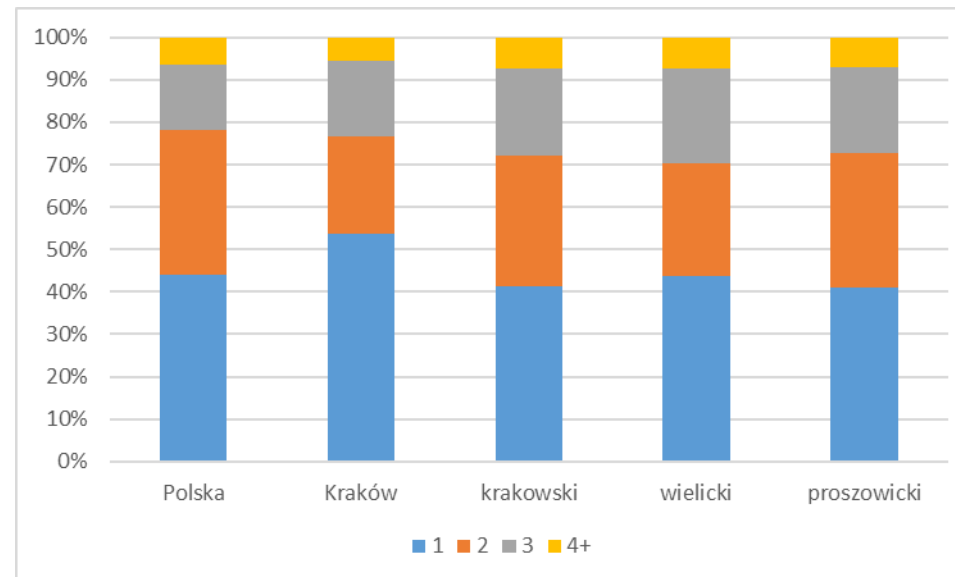
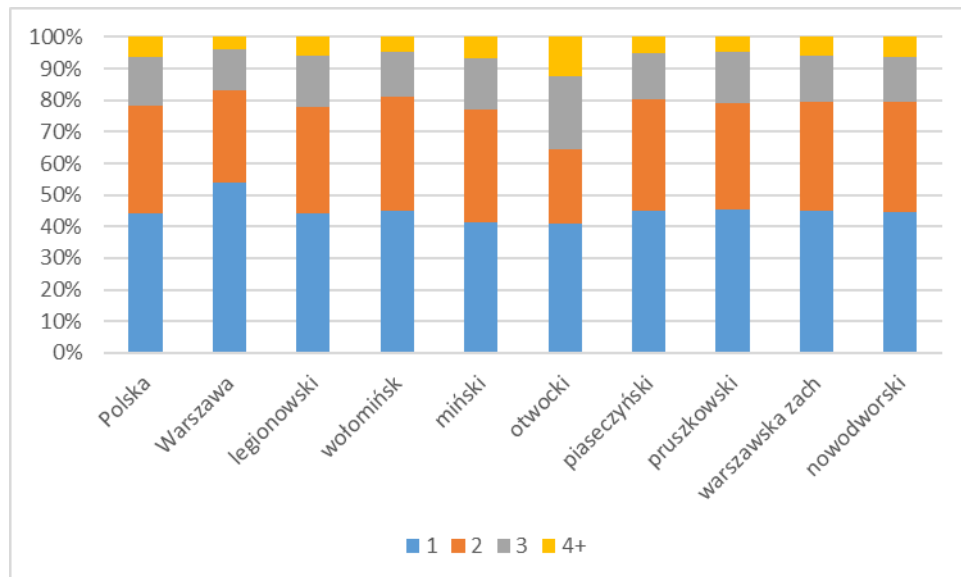
Źródło: Baza GUS Demografia

Współczynniki diety w największych polskich miastach i na terenach je okalających w latach 2002-2021

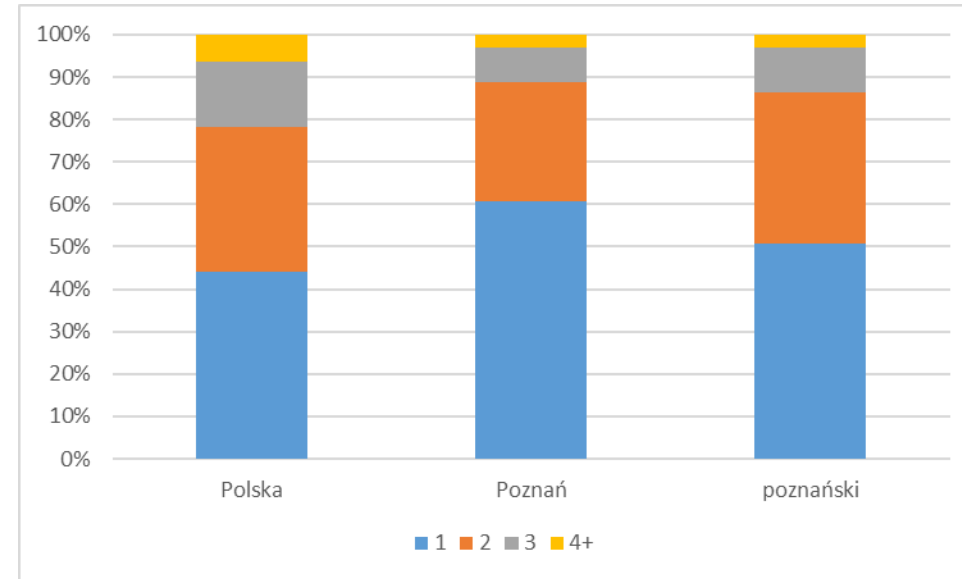
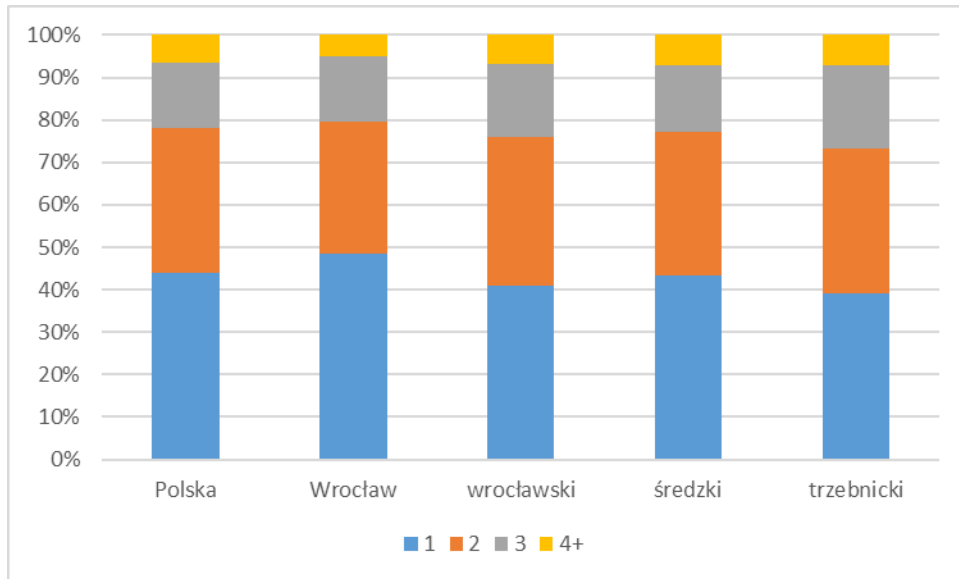
Źródło: Baza GUS Demografia

Urodzenia według kolejności, 2020

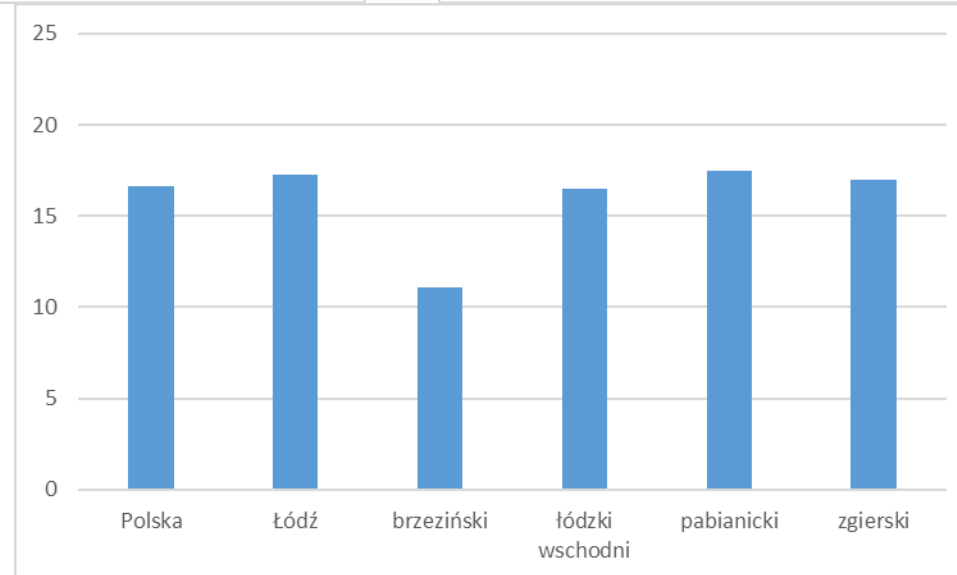
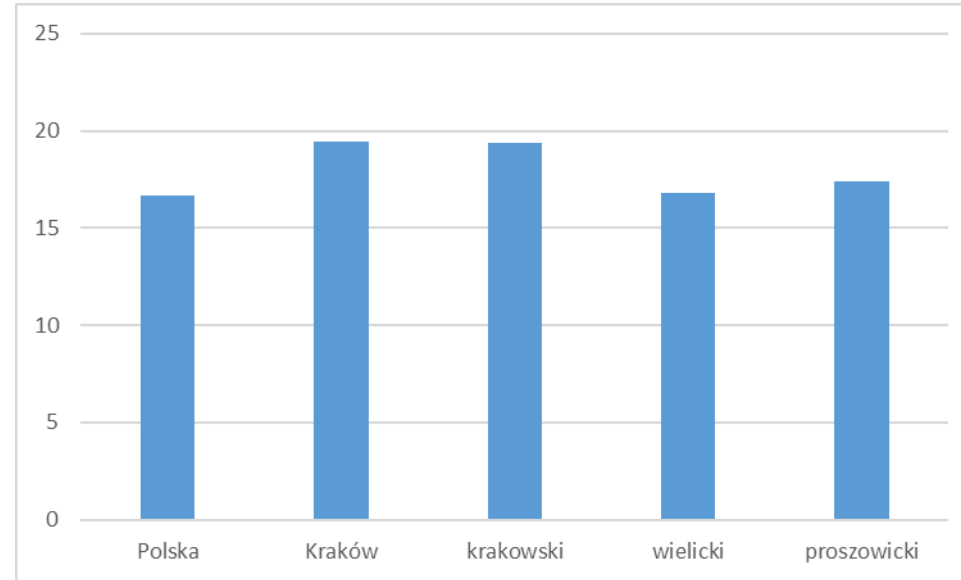
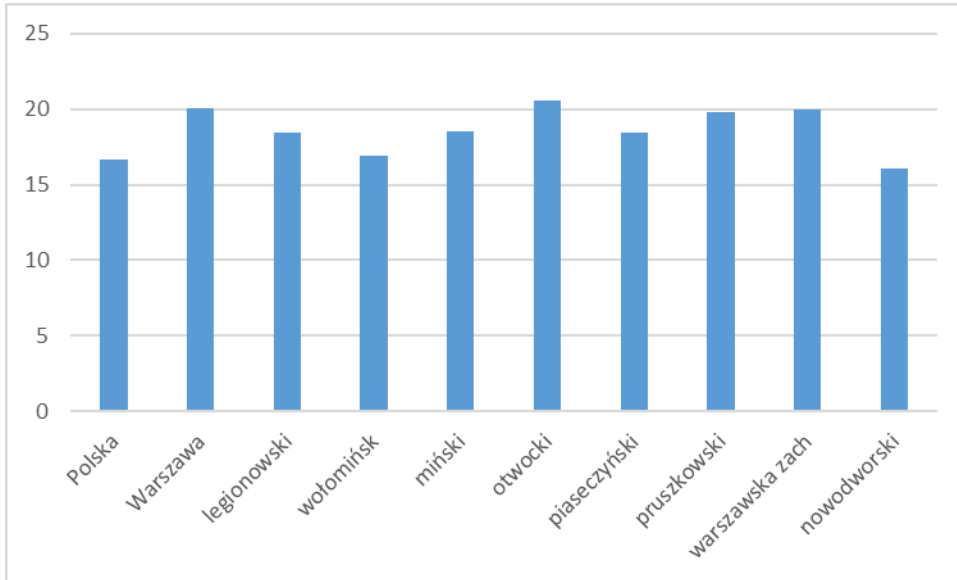
Źródło: Baza GUS Demografia

Urodzenia według kolejności, 2020

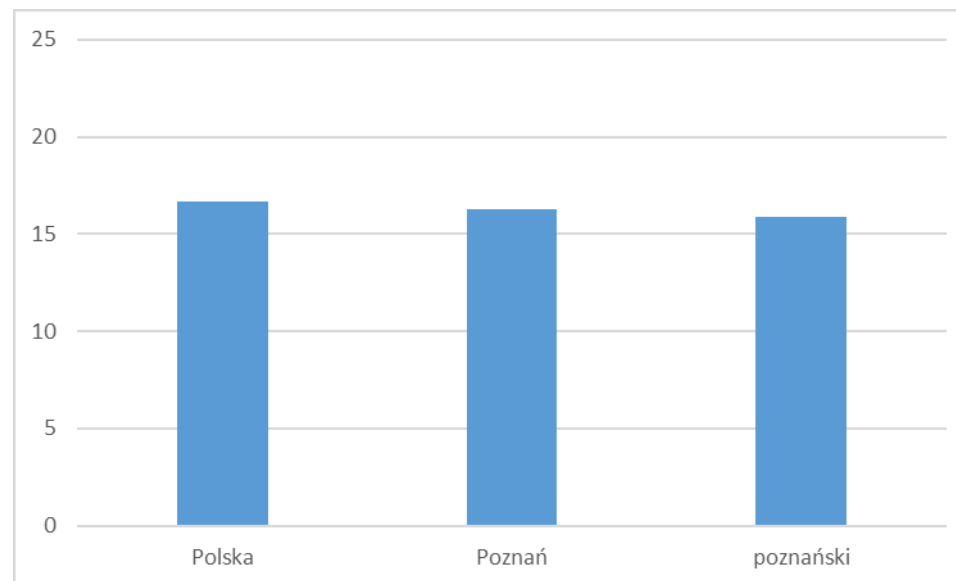
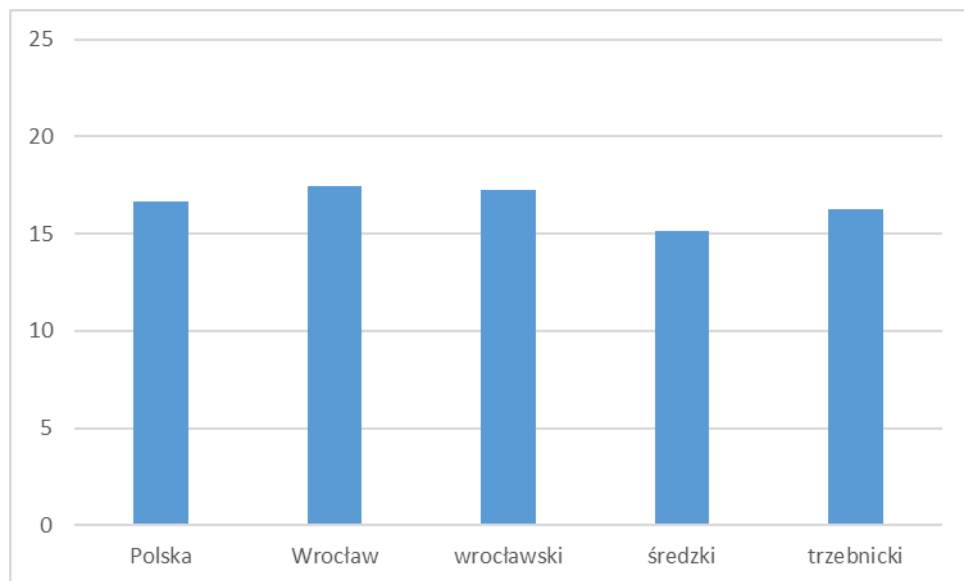
Źródło: Baza GUS Demografia

Późne macierzyństwo (udział płodności po 35. r.ż w TFR), 2020

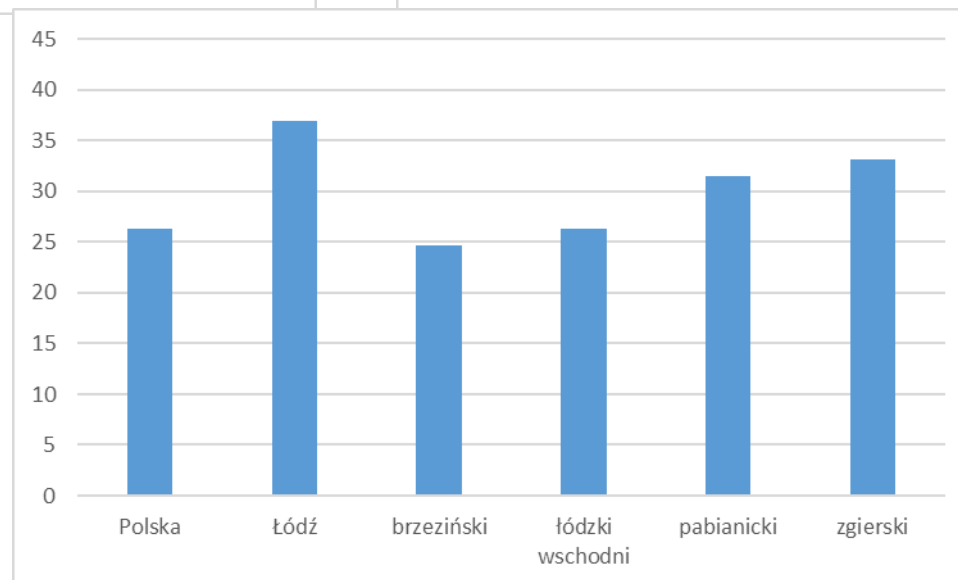
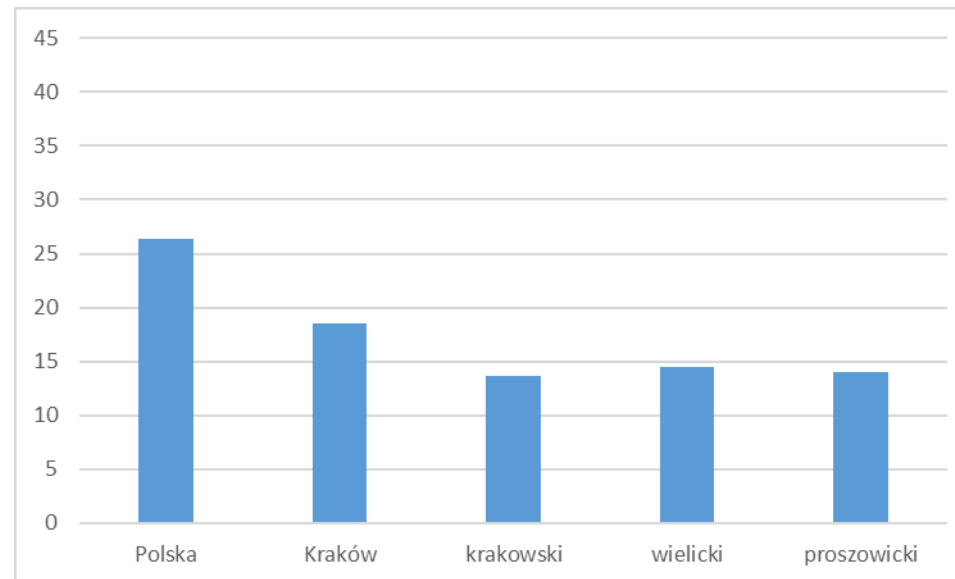
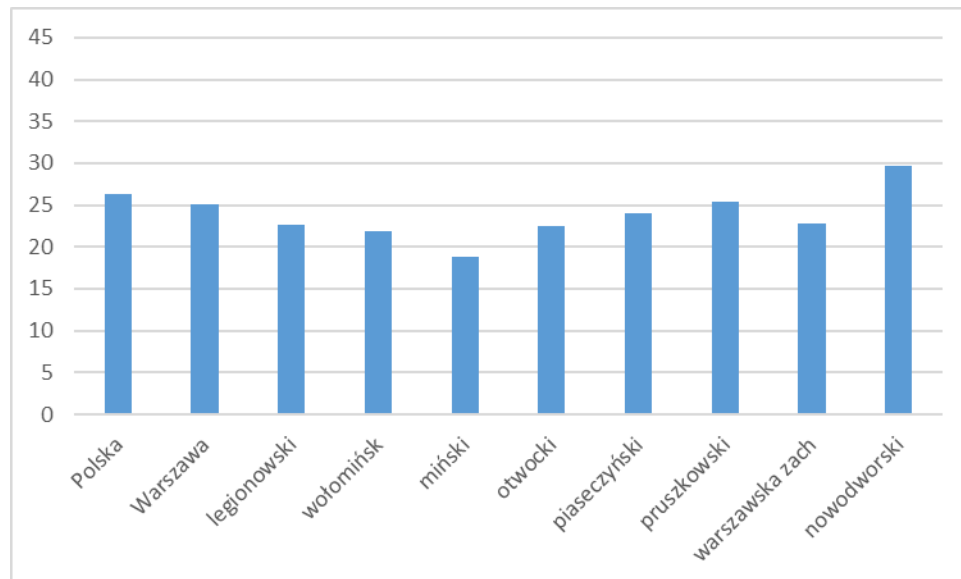
Źródło: Baza GUS Demografia

Późne macierzyństwo (udział płodności po 35. r.ż w TFR), 2020

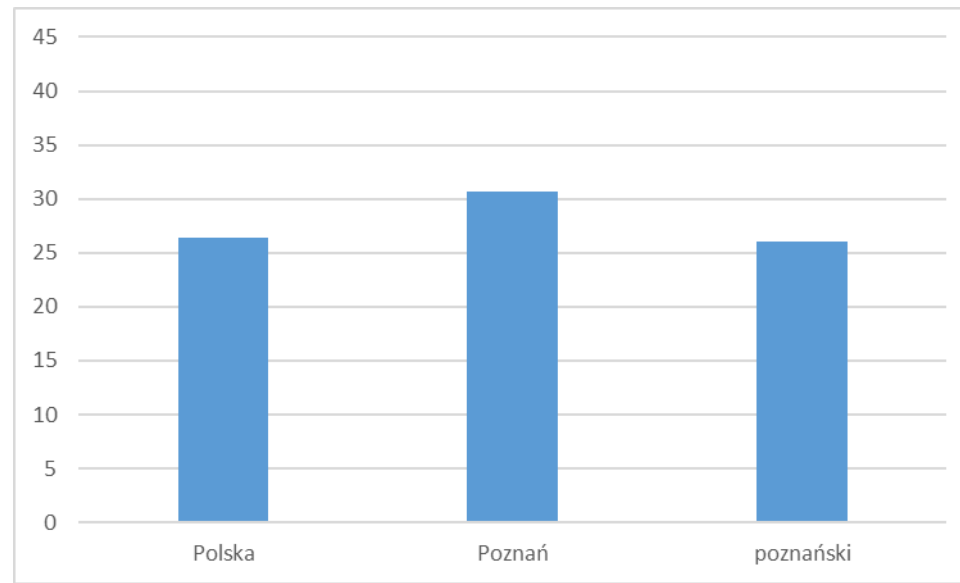
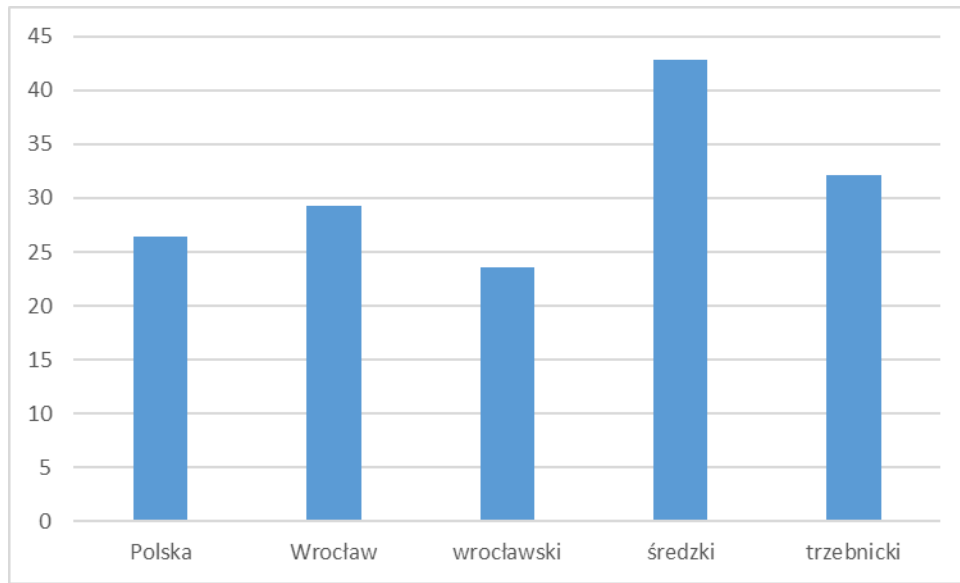
Źródło: Baza GUS Demografia

Udział urodzeń pozamałżeńskich w 2020 r. (jako % urodzeń żywych)

Źródło: Baza GUS Demografia

Udział urodzeń pozamałżeńskich w 2020 r. (jako % urodzeń żywych)

Źródło: Baza GUS Demografia

Podsumowanie

- Z oczekiwanych rezultatów tych (1) się potwierdził.
- W pozostałych przypadkach znaczne różnice między oczekiwaniami a stanem rzeczywistym.
- Z punktu widzenia zachowań demograficznych suburbia to nie jest przedłużenie miasta-rdzenia.
- Kluczowa relacja między ludnością napływową a rdzenną.

Dziękuję za uwagę!

Piotr Szukalski

Uniwersytet Łódzki

piotr.szukalski@uni.lodz.pl